

odepsal s přenesením závad z desk zemských a aby se zapsal do pozemkové knihy pro katastrální území P. Zemský soud civilní v P. usnesením ze dne 29. března 1924 této žádosti vyhověl. Toto usnesení nebylo tehdy doručeno římskokatolickému kostelu a farnímu obročí v P., protože právo patronátní, týkající se tohoto církevního ústavu, nebylo v zemských deskách zapsáno. Teprve na žádost finanční prokuratury bylo jí jako právní zástupkyni tohoto církevního ústavu vyhotovení onoho usnesení doručeno, a to dne 9. prosince 1935, proti němuž podala dne 18. prosince 1935 rekurs, jemuž rekursní soud napadeným usnesením vyhověl a prvému soudu uložil, aby znovu o žádosti města K. jednal a rozhodl. V dovolacím rekursu obec K. vytýkala jen to, že měl býti rekurs římskokatolického kostela a farního obročí v P. a jeho filiálních kostelů odmítnut jako opožděný.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y :

Lhůtu rekursní jest počítati teprve ode dne, kdy usnesení soudu první stolice bylo církevnímu úřadu řádně podle § 124 knih. zák. doručeno, a nezáleží tedy na tom, kdy se o něm ústav ten nebo v jeho zastoupení finanční prokuratura jiným způsobem dověděly. Při řešení otázky, do které doby lze rekurs podati, nelze v projednávaném případě užití obdoby ustanovení § 64 knih. zák., podle něhož ten, kdo chce podle § 63 knih. zák. odpírati žalobou nějakému knihovnímu vkladu, o jehož povolení nebyl z jakéhokoli důvodu řádně zpraven, proti osobám, které na něm nabyly bezelstně dalších knihovních práv, musí tak učiniti ve třech letech po tom, kdy bylo zažádáno u knihovního soudu za vklad, kterému se odporuje, neboť řečený předpis se týká osob třetích (§ 63 knih. zák.), kdežto v projednávaném případě jde o rekurs proti obci, která přímo zápisem nabyla práv, a platí tu tedy ustanovení § 62 knih. zák., podle něhož v takovém případě trvá právo žalobní podle platných ustanovení občanského práva o promlčení, tedy v projednávaném případě 30 let. Nebyl proto rekurs řečeného církevního ústavu časově omezen ustanovením § 64 knihovního zákona a byl podán včas. Skutečnost, že snad patronát kromě ve vložce č. 1120 zemských desk vázl na nemovitostech, zejména na zámku O. a nemovitostech zapsaných ve vložce č. 1572 zemských desk, a že tedy zrušením vložky č. 1120 zemských desk nezanikl, není rozhodující, neboť církevní ústav, jehož se patronát ten týká, může se brániti i vymknutí jednotlivých nemovitostí z práva patronátního, ježto by to znamenalo ztenčení reální jistoty pro plnění patronátních závazků (rozh. č. 6117 Sb. n. s.).

Čís. 15843.

Námitka zahájené rozepře ve sporu o uznání otcovství, byl-li dřívější spor o uznání otcovství a placení výživného skončen smírem o odbytém bez uznání otcovství.

(Rozh. ze dne 24. února 1937, R I 160/37.)

Proti žalobě o uznání nemanželského otcovství vznesl žalovaný námitku rozepře zahájené a rozsouzené, tvrdě, že žalobce podal na něho již jednou žalobu o uznání nemanželského otcovství a že v řízení zahájeném o oné žalobě byl uzavřen smír, jímž žalovaný toliko připustil, že s nemanželskou matkou v kritické době souložil a zavázal se na úplné vyrovnání nároků dítěte na výživné složití odbytné. Prv ý s o u d odmítl žalobu pro rozepři zahájenou, pokud šlo o uznání otcovství, a pro rozepři rozsouzenou, pokud šlo o výživné. Námitce zahájené rozepře, pokud šlo o výživné, a námitce rozepře rozsouzené, pokud šlo o uznání otcovství, nevyhověl, neshledav námitky ty za odůvodněné. Re k u r s n í s o u d nevyhověl námitce zahájené rozepře a rozepře rozsouzené, ani pokud ji shledal prvý soud za odůvodněnou a uložil prvému soudu další jednání. D ů v o d y: Strany, sjednavše smír, nevyhradily si pokračovati ve sporu o části žalobního nároku, zejména v příčině otázky otcovství, a není pochybno, že podle obsahu smíru bylo úmyslem stran ukončiti spor řečeným smírem a že považovaly tento spor za vyřízený, třebaže výslovně otázku otcovství nevyřešily, spokojivše se zjištěním soulože v kritické době. Nelze proto mluvit o tom, že spor zůstal v otázce otcovství v klidu, který ani ve spisech vyznačen nebyl. Ježto spor lze skončiti rozsudkem, odmítnutím žalob, zpětvzetím žaloby nebo smírem, není pochybnosti, že spor byl smírem pro strany vyřízen a že účinky zahájené rozepře pominuly. Neprávem proto prvni soud vyhověl námitce zahájené rozepře v otázce otcovství. Co se týká námitky pravoplatně rozsouzeného sporu, není ani tato námitka odůvodněna, neboť smírem nebyla věc rozsouzena ve smyslu § 240, odst. 3, c. ř. s., který předpokládá právní moc rozsudku nebo usnesení, jimiž rozepře byla ukončena. Nemá proto smír procesní účinky právní moci, nýbrž zakládá jen hmotněprávní obranu, že spor byl takto odklizen (rozh. č. 1744 Sb. n. s.), a bude věcí soudu, vznese-li žalovaný tuto obranu, aby posoudil, zda otázka otcovství byla smírem vyřízena a zda byl vyřízen i nárok vyživovací, novou žalobou uplatněný. Neměl proto prvni soud ani této námitce vyhověti.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y :

Rekursní soud rozhodl správně, že dřívější spor o uznání otcovství a placení výživného byl mezi stranami vyřízen uzavřeným smírem, kterým žalovaný, třebaže neuznal otcovství k dítěti, připustil soulož s nemanželskou matkou v kritické době a zavázal se zaplatiti na úplné vyrovnání vyživovacích nároků dítěte i nároků matčiných určitou částku; pro nynější spor, zahájený mezi týmiž stranami o uznání otcovství a placení výživného, není onen, smírem vyřízený, dřívější spor překážkou zahájené rozepře. Účelem smíru je podle § 204 c. ř. s. vyřízení právní rozepře. Pokud tudíž strany nedaly najevo svoji vůli, že nemá nastoupiti tento pravidelný, zákonem zamýšlený účinek uzavření smíru, nutno s hlediska předpisů o zahájení sporu (§§ 232 a 233 c. ř. s.) považovati spor za skončený uzavřením smíru. Platí to i v souzeném

případě, kde sice smír neobsahoval úplné uznání jednoho ze zažalovaných nároků (na uznání otcovství), přece však upravoval otázku skutkového předpokladu, jenž je tomuto nároku základem (soulož v době kritické) a upravil i hmotněprávní nároky žalobcovy, které by se mohly zakládati ve sporu právě jen na rozhodnutí o uznání žalovaného za otce dítěte. Výhrady, která by poukazovala na vůli stran zahájený spor smírem nevyřídití, tu však není; nezůstal proto dřívější spor v otázce uznání otcovství v klidu ani formálně, ani věcně a nebylo možno pokračovati prostě v původním spou. Pro posouzení významu smíru v naznačeném směru stačil důkaz dřívějšími spornými spisy. I otázku, že uzavřením smíru nebyla dřívější pře stran výživného pravoplatně rozhodnuta, řešil rekursní soud správně; stačí tu poukázat na stálou praxi nejvyššího soudu, vyjádřenou též v rozhodnutích č. 8894 a 9328 Sb. n. s.

Čís. 15844.

Jednatel společnosti výdělkové ve smyslu § 1175 obč. zák., ustanovený podle § 1190 obč. zák. k vedení společného podniku, může ujednat i bez zvláštní plné moci (§ 1008 obč. zák.) zápůjčku závaznou pro ostatní společníky, učinil-li to k zaplacení nutkavých dluhů, aby tak zabránil zastavení provozu částkou úměrnou poměrům podniku.

(Rozh. ze dne 24. února 1937, Rv I 934/35.)

Proti žalobě o zaplacení zápůjčky podle společenských podílů namítli žalovaní společníci společnosti založené podle §§ 1175 a násl. obč. zák., že jednatel společnosti Josef U. ml., který zápůjčku se žalobcem sjednal, nebyl oprávněn uzavřít ji bez zvláštní plné moci (§ 1008 obč. zák.) s účinkem, jež by je, žalované, právně vázal. **P r v ý s o u d** uznal podle žaloby. **O d v o l a c í s o u d** žalobu zamítl.

N e j v y š š í s o u d uložil odvolacímu soudu nové jednání a rozhodnutí.

D ů v o d y :

Jednatel společnosti Josef U. mladší, ustanovený k vedení společného podniku, jehož plná moc nebyla smluvně nijak omezena, uzavřel zápůjčku, která jest podkladem žalobního nároku, za účelem zaplacení úroků z hypotekárního dluhu ve výši 75.000 Kč na podniku váznoucím a dále k vyrovnání splátek za stroje, dodané již dříve do podniku firmou A. Vypůjčených peněz bylo použito výhradně k těmto účelům. Platy takové náležejí však nepochybně k řádné správě podniku (§§ 833, 1029 obč. zák.), neboť jejich správné a včasné plnění jest přímo předpokladem další existence podniku a tím i možnosti jeho provozu a jednatel jako zmocněnec, odpovídaje za řádné obstarání svěřeného úkolu, jest k jejich obstarávání nejen oprávněn, ale i povinen (§§ 1009, 1029 obč. zák.) Důsledně pak nutno zmocněnci v témže rozsahu přiznati i oprávnění, aby si mohl k tomuto účelu opatřiti i potřebné peněžní